

Hotet mot villaägarna: Prischock för fjärrvärme

NORSBORG Publicerad 19 nov 2022 kl 07:06

Christer Boije af Gennäs och Per-Arne Palm är nu oroade över hur de – och grannarna – ska få sin värmeförsörjning framöver.

Foto: OLLE SPORRONG

Var med och betala ett nytt nät för 30 miljoner kronor – eller kopplas bort från kommunens fjärrvärme.

Det är budskapet till 74 hushåll i Norsborg.

– Det kom som en chock, säger villaägaren Per-Arne Palm.

Nu finns en oro att fler fjärrvärmekunder i Sverige kan drabbas.

Linette Israelsson

[Dela](#)

[Kopiera länk](#)

Informationen kom kvällen den 12 oktober.

Då hade det kommunala fjärrvärmebolaget kallat boende på Norrskogsvägen och Hirdvägen i Norsborg, Botkyrka kommun, till ett möte. Det skulle ges information, smörgås och kaffe.

– Det var den dyraste smörgåsen jag fått i mitt liv, säger Christer Boije af Gennäs, 82, som bor i området.

"Vi lever i ovisshet och värdena på husen sjunker när inte uppvärmningen är säkrad", säger Christer Boije af Gennäs.

Foto: OLLE SPORRONG

Fjärrvärmens kan kopplas bort

Han syftar på informationen som kom fram under mötet. Södertörns fjärrvärmebolag (SFAB) berättade att bostadsområdets fjärrvärmennät har nått sin tekniska livslängd och att de boende kan få sin fjärrvärme bortkopplad i april 2024 – om de inte är med och finansierar ett nytt nät.

Enligt grannarna handlar det om totalt 30 miljoner kronor, något som även [Svenska Dagbladet](#) har skrivit om.

– Eftersom vi är 74 hus drog vi slutsatsen att det blir 400 000 kronor var, men vi har inte fått något bud än, berättar Christer Boije af Gennäs.

Siffran 400 000 tillbakavisas dock av SFAB:s vd Ulrika Snellman, som säger att den aldrig har varit aktuell.

DET HÄR ÄR SFAB

- Södertörns fjärrvärmebolag är ett kommunalt bolag som säljer och distribuerar energitjänster i Huddinge, Botkyrka och Salem.
- Det ägs av Södertörns energi som i sin tur ägs av kommunerna Huddinge och Botkyrka.
- Bolaget har cirka 50 anställda och cirka 50 000 kunder, både företag och hushåll.
- 2021 omsatte man cirka 752 miljoner kronor, och gjorde ett resultat efter finansiella poster på drygt 153 miljoner kronor. Samma år lämnade SFAB ett koncernbidrag på 135 miljoner kronor till moderbolaget. Året före var koncernbidraget 100 miljoner kronor.
- Enligt siffror från Fastighetsägarna var SFAB det fjärrvärmebolag i Sverige som hade tredje högst avkastning på totalt kapital under 2016-2020.

Viktig information

**Våren 2024 måste vi stänga fjärrvärmen i ditt område.
Om vi inte kan investera i ett nytt nät tillsammans.**

Fastigheterna längs norra Norrskogsvägen och Hirdvägen uppfördes på 1970-talet. Fjärrvärmenätet anlades samtidigt och har sedan dess reparerats i flera omgångar. Men nu har vi nått en punkt där ledningarna har nått sin tekniska livslängd.

De senaste åren har läckor och slitage åtgärdats löpande. Men nu är det inte längre tekniskt och ekonomiskt försvarbart att fortsätta lappa och laga i det befintliga ledningsnätet. För att kunna fortsätta

Framtida fjärrvärme till rimlig kostnad SFAB har utarbetat ett förslag och erbjudande om anslutning till ett nytt fjärrvärmenät. Men det är ett större åtagande även för oss och vi behöver ett godkännande av våra ägarkommuner innan vi kan gå vidare till dig som fastighetsägare. Som du säkert vet innebar höstens kommunalval förändringar bland våra lokala beslutsfattare, vilket även påverkar styrningen av vår koncern. Därför kan vi inte säga mer just nu, men vill ändå uppmärksamma dig på de förändrade förutsättningarna för fjärrvärmen i

"Plötsligt ska vi betala"

Christer Boije af Gennäs och hustrun Ulla köpte sin villa 1972 och har haft fjärrvärme sen dess. De har genom åren betalat både fasta och rörliga avgifter, och tycker att det borde täcka SFAB:s underhåll.

2018 bytte fjärrvärmebolaget värmerör i närliggande villagator – då utan att debitera nyanslutningsavgifter.

– Nu skyller de på att det är svårt att få det att gå ihop, men de delar ut över 100 miljoner kronor till ägarna, säger Christer Boije af Gennäs.

Grannen Per-Arne Palm, 76, beskriver mötet i oktober som "en chock".

– 600 andra hushåll har fått det här åtgärdat utan att det har kostat något och plötsligt ska vi betala. Vi har ju betalat avgifter i 50 år redan, finns det ingen reparationsfond? säger han.

"SFAB har tydligen tröttnat och vill antagligen slippa småhus för att de inte tjänar lika mycket på dem som på flerfamiljshus och industrier", säger Per-Arne Palm.

För att priset för de 74 hushållen ska bli "rimligt" krävs också, enligt SFAB, att minst 90 procent vill betala. Det tror inte Per-Arne Palm kommer att ske.

– Hur mycket får pensionärer i lån? Det blir inga 400 000, säger han.

Nu vet de boende inte hur de ska kunna lösa uppvärmningen på sikt.

– Det är för tätt mellan husen för värmepump, solceller lär inte kunna värma upp ett helt hus i det här landet, eluppvärmning kostar skjortan och en luftvärmepump kostar säkert 200 000 kronor och har väntetid på över ett år, säger Per-Arne Palm.

Villaägarna: Kan få konsekvenser

Grannskapet har vänt sig till Villaägarnas riksförbund för hjälp. Där är de "mycket upprörda".

– På sikt kan fjärrvärme bli en energikälla där folk drar öronen åt sig, om det är så här det ska hanteras, säger Jonathan Lindgren, expert på kommunala tjänster.

Han berättar att det finns en paragraf i SFAB:s avtal med kunderna som säger att det ska föreligga "saklig grund" för leverantören att säga upp avtalet. Saklig grund kan exempelvis vara försämrade affärsmässiga förutsättningar.

Lindgren betonar att SFAB samtidigt har kunnat ge "massa miljoner" i koncernbidrag och att det sitter politiker i styrelsen.

– Frågan är om de är beredda att stå för ett sådant här beslut, säger han.

"SFAB borde se till framtiden. Man måste tänka på reinvesteringar och det måste finnas fondering som klarar av att förnya nätet när det når sin slutliga livslängd", säger Jonathan Lindgren på Villaägarna.

Foto: PRESSBILD / VILLAÄGARNA

Har anmält till Energimarknadsinspektionen

Med hjälp av Villaägarna har de boende lämnat in en anmälan till Energimarknadsinspektionen, som nu granskar fallet för att besluta om de ska inleda en tillsyn eller inte. Myndigheten är osäker på om en sådan här situation ens finns reglerad i fjärrvärmelagen och har inte "stött på något liknande" tidigare.

Det är 74 hushåll på Hirdvägen och norra Norrskogsvägen i Norsborg som berörs. Men Villaägarn...
Foto: OLLE SPORRONG

SFAB förser Huddinge, Botkyrka och Salem med energi.

Foto: OLLE SPORRONG

Det är alltså det första fallet i sitt slag i Sverige och om SFAB får igenom sin vilja är Villaägarna oroliga att fler bolag följer efter.

Jonathan Lindgren råder fjärrvärmekunder runtom i Sverige att kolla hur just deras bolag tänker kring reinvesteringar i fjärrvärmenätet.

– Det är en relevant fråga, i synnerhet till offentligägda bolag.

SFAB tillbakavisar 400 000 kronor

På SFAB säger vd:n Ulrika Snellman att det stämmer att hela kostnaden för installationen av ett nytt nät väntas landa på 30 miljoner kronor, men att det aldrig har varit aktuellt att hushållen ska betala 400 000 kronor var.

– Vi jobbar med ett förslag där kostnaden för kunderna ska vara avsevärt lägre än så, säger hon.

Ungefär hur stora kostnaderna kan bli för de enskilda hushållen kan hon inte svara på i dagsläget. Enligt Snellman måste förslaget först förankras internt, sen kommer man återkomma till kunderna med detaljer. Det väntas ske under första kvartalet nästa år.

Varför SFAB anser att kunderna ska vara med och betala beskriver bolaget på sin hemsida:

"Enligt Fjärrvärmelagen måste fjärrvärmeverksamhet alltid bedrivas på "affärsnärlig grund". Därutöver finns det delar i kommunallagen som vårt ägardirektiv kräver att vi följer. Det innebär att SFAB inte får subventionera priset för fjärrvärme. Vi har inte heller rätt att ge understöd åt enskilda invånare."

DET HÄR ÄR FJÄRRVÄRME

- Fjärrvärme innebär att i stället för att varje fastighet har sin egen värmekälla får flera fastigheter värme från en gemensam anläggning.
- Vatten hettas upp i ett fjärr- eller kraftvärmeverk och sprids sen, via rör nergrävda i marken, till de hus som är uppkopplade till fjärrvärmenätet.
- Detta är den vanligaste uppvärmningsformen i Sverige. Mer än hälften av all uppvärmning kommer från fjärrvärme. Främst är det flerfamiljshus som använder sig av fjärrvärme, men även lokaler och småhus.

Källa: [Energiföretagen](#)

"Aldrig sagt att de ska betala hela nätet"

Ulrika Snellman säger att det nu handlar om att hitta "rätt modell", med "en bra fördelning" av kostnaderna.

– Det här handlar om att säkra att vi inte skänker något som är till kunden. Men vi har aldrig sagt att de ska betala hela nätet.

"De tariffer vi har haft har täckt reparation och underhåll men det här nätet går inte reparera utan vi behöver bygga ett helt nytt", säger Ulrika Snellman på SFAB.

Foto: PRESSBILD / SFAB

Varför fick andra kunder sina rör utbytta 2018 utan kostnad?

– Det är inte bara rör som ska till utan det är stora installationer. Det sätt vi jobbade på då fungerar inte i det långa loppet för oss, vi behöver ha en bättre fördelning. Vissa kostnader behöver ligga på kunderna och vissa behöver ligga på oss.

På frågan om hur SFAB motiverar ett koncernbidrag på över 100 miljoner kronor när det samtidigt behövs 30 miljoner kronor för ett nytt nät svarar Ulrika Snellman att SFAB:s koncernbidrag till Södertörns energi utgör hela energikoncernens lönsamhet.

Det ska alltså täcka finansiella kostnader i moderbolaget, som exempelvis räntor, amorteringar och bolagsskatt.

– Sen blir det en liten utdelning till ägarkommunerna, som går tillbaka till kommuninvånarna som är de som äger oss, säger Ulrika Snellman.

Så ni har inget utrymme för investeringar utan all vinst måste gå till Södertörns energi?

– Utöver vårt koncernbidrag har vi utrymme för investeringar och reinvesteringar. Vi ett avkastningskrav som har räknats upp med inflationen från 100 till 107 miljoner kronor.

LÄS MER: [Höjt priser på fjärrvärme – upp mot 25 procent dyrare](#)

LÄS MER: [PREMIUM Vinnarna och förlorarna på det nya elprisstödet](#)

LÄS MER: [PREMIUM Så dyr blir en vargavinter i södra Sverige: Se tabellen](#)

LÄS MER: [PREMIUM Stort intresse för solceller i Spanien: ”Alla svenskar frågar”](#)

Höjt priser på fjärrvärme – upp mot 25 procent dyrare

Publicerad 18 nov 2022 kl 08.06

KANTAR PROSPERA: STABILA INFLATIONSFÖRVÄNTNINGAR

Inflationsförväntningarna sjunker något

Inflationsförväntningar har stabiliserats

Fjärrvärmen blir rejält dyrare på många håll i landet nästa år. Bland annat har Borlänge Energi aviserat en höjning på hela 25 procent, rapporterar Dagens Nyheter.

Bakom höjningarna ligger bland annat ökande bränslekostnader och den höga inflationen.

– Det här förstås inte ett normalt år, säger Daniel Lundqvist på branschorganisationen Energiföretagen till DN.

Flera energibolag höjer sina fjärrvärmeavgifter redan vid årsskiftet. Hos de stora och medelstora fjärrvärmebolagen höjs priserna nästa år i snitt med knappt 5,5 procent.

Stockholm Exergi höjer sina fjärrvärmepriser med 8,1 procent, skånska Krafringen med 6 procent och Göteborg Energi med 3 procent.

– Det är större spridning än någonsin på prishöjningens nivå. Fjärrvärme har alltid varit lokala marknader, men skillnaderna nu har framför allt med olika bränslepriser att göra, säger Daniel Lundqvist.

Hållbarhetschefen "Inflationen skapar ett omställningstryck"